

سرمایه گذاری خطرپذیر شرکتی در کشورهای در حال توسعه

پیش از این به بررسی روند رشد سرمایه گذاری خطر پذیر شرکتی یا CVC در کشورهای توسعه یافته نظیر آمریکا، چین و انگلستان پرداختیم و دیدیم که تعداد و حجم سرمایه گذاری CVC در آسیا و اروپا رشد چشمگیری داشته و تمرکز سرمایه گذاری ها در آمریکا از بین رفته است. بسط و گسترش CVC به کشورهای توسعه یافته محدود نمی شود چنانکه شاهد رونق آن در برخی کشورهای در حال توسعه هستیم. در این مقاله گسترش سی وی سی در کشورهای در حال توسعه را به شکل دقیق تری بررسی خواهیم کرد. در این مقاله صرفا به کشورهایی پرداخته می شود که داده های کافی برای شرح وضعیت آن ها وجود دارد.

ترکیه

در سال ۲۰۱۵ میلادی، ۱۳۶۵ سرمایه گذاری خطرپذیر از طرف سرمایه گذاران خطرپذیر شرکتی مجموعا به مبلغ ۲۹,۳ میلیارد دلار در جهان ثبت شده است که سهم ترکیه از این مقدار ۲۵,۴ میلیون دلار بوده است. ممکن است سهم ترکیه از سرمایه گذاری ها ناچیز به حساب بیاید اما حقیقت این است که این مقدار نشان دهنده ی رشد ۱۲ برابر سی وی سی در ترکیه و بسیار امیدوار کننده است.

بعضی از کارشناسان معتقدند در صورت عدم تحولات سیاسی در سال ۲۰۱۶ در ترکیه، وضعیت این کشور در حوزه ی سرمایه گذاری CVC ها می تواند بسیار بهتر باشد. در همین رابطه مدیر مرکز تحقیقات کاربردی در امور مالی (CARF) دانشگاه Bogazici می گوید: «تحولات سیاسی سال گذشته تمایل به سرمایه گذاری خطرپذیر شرکتی در ترکیه، به ویژه تمایل سرمایه گذاران بین المللی را کاهش داده است، اما به نظر می رسد این موضوع موقتی باشد و اگر ما در نظر داشته باشیم که این حالت نسبتا منفی دائمی نباشد، در آینده به لطف استفاده گسترده از تکنولوژی و افزایش بالقوه ی تقاضای داخلی در بسیاری از بخش های مختلف در داخل کشور می توان گفت که هنوز هم فرصت های بلندمدت در ترکیه وجود دارند».

به گفته ی بعضی از کارشناسان ترکیه ای افزایش علاقه ی سرمایه گذاران بین المللی فرشته و سرمایه گذاران داخلی برای سرمایه گذاری در استارت آپ های مختلف ترکیه نشان می دهد سرمایه گذاری های خطرپذیر شرکتی در ترکیه هنوز نابالغ اما همچنان جذاب هستند. البته سرمایه گذارهای خطرپذیر شرکتی در ترکیه در مقایسه با اقتصادهای توسعه یافته، عقب تر هستند، اما ترکیه یک بازار بسیار امیدوارکننده برای سرمایه گذاری با چشم انداز میان مدت و بلندمدت به ویژه در حوزه های فناوری و مراقبت های بهداشتی به شمار می رود. در مجموع تا نوامبر سال ۲۰۱۶، ۱۶ سرمایه گذار خطرپذیر شرکتی در ترکیه وجود داشته است.

اندونزی

سرمایه ی صندوق های سرمایه گذاری خطرپذیر سنتی در بخش تکنولوژی اندونزی با وجود توسعه ی حوزه ی دیجیتال رو به کاهش هستند. این در حالی است که شرکت های بزرگ در حال وارد شدن به تکنولوژی های نوظهور هستند و موجی از سرمایه گذارهای خطرپذیر شرکتی را ایجاد کرده اند. موجی که چندین شرکت بزرگ آن را همراهی می کنند. برای مثال بانک Rakyat اندونزی، بزرگ ترین وام دهنده ی کشور، در ماه نوامبر شرکت بهانا آرترا ونچرا را برای اهداف سرمایه گذاری خطرپذیر شرکتی تحت مالکیت خود درآورد یا بانک مرکزی آسیا، یکی دیگر از وام دهندگان بزرگ اندونزی در ژانویه ی ۲۰۱۷ طرح سرمایه گذاری مخاطره آمیز شرکتی تحت عنوان سنترال کپیتال ونچرا را با ۱۵ میلیون دلار سرمایه راه اندازی کرد.

در عین انجام فعالیت‌های مناسب و نسبتاً پر حجم CVC ها در اندونزی، این نهادها با چالش‌هایی نیز روبرو هستند. یافتن استارت‌آپ محلی مناسب که قابلیت سوددهی بالایی داشته باشد و پیدا کردن استراتژی مناسب برای خروج از سرمایه‌گذاری‌ها از مهمترین چالش‌های سی‌وی‌سی در اندونزی هستند. مهمترین عامل ایجاد این چالش دوم، خودداری بورس اندونزی از پذیرفتن استارت‌آپ‌هایی است که سود بالا یا حجم گسترده‌ای از دارایی ندارند. این عوامل در کنار یکدیگر سبب شده است که با وجود تزریق حجم قابل قبولی از سرمایه خطرپذیر به اکوسیستم اندونزی، بیش از ۶۰ درصد آن به استارت‌آپ‌های بالغ تعلق بگیرد و منابع سرمایه‌ای در دسترس استارت‌آپ‌های نوپا محدود باشد.

اخیراً دولت این کشور اعلام کرده است که تخفیف‌های مالیاتی بر روی سود استارت‌آپ‌ها در نظر خواهد گرفت که این ممکن است تا حدودی شرایط فعلی را تغییر دهد. در راستای رفع چالش اول برخی از کارشناسان ضمن انجام یک مطالعه در مورد وضعیت CVC ها در کشور اندونزی بیان کردند که CVC های فعال در این کشور نیاز دارند که راهنما و استراتژی مشخصی برای سرمایه‌گذاری در استارت‌آپ‌ها داشته باشند تا از طریق آن بتوانند ریسک سرمایه‌گذاری‌ها را کاهش دهند. در همین راستا استراتژی مشخصی نیز از سوی برخی کارشناسان به منظور انتخاب بهتر استارت‌آپ‌ها برای سرمایه‌گذاری توسط CVC ها در این کشور ارائه شده است. البته از آنجایی که سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی و تجاری‌سازی فناوری‌ها در اندونزی یک موضوع جدید است، شرکت‌های مادر به واحدهای سرمایه‌گذار خطرپذیر خود اجازه داده‌اند که به صورت مستقل مانند یک VC در بازار عمل کنند و بررسی کنند که کدام حوزه‌های سرمایه‌گذاری قابلیت سوددهی بالاتری دارد.

شرکت‌های بزرگی که در سرمایه‌گذاری‌های مخاطره‌آمیز پول می‌گذارند باید درک کنند که سرمایه‌گذاری در تکنولوژی نیازمند صبر زیاد است. استارت‌آپ‌های مستعد باید شناسایی شوند و به آن‌ها زمان داده شود تا رشد کنند و سودده شوند و سپس خروج موفقیت‌آمیز باید طرح‌ریزی شود.

برزیل

برزیل نیز یکی از کشورهایی است که فعالیت‌هایی در زمینه‌ی CVC داشته است و در آمریکای لاتین در زمینه‌ی سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی پیشرو است. آمار نشان می‌دهد یک ششم سرمایه‌گذاری‌ها بر روی ۱۴۴ استارت‌آپی که در برزیل در حداقل ۲ مرحله بیشتر از ۱ میلیون دلار جذب سرمایه کرده‌اند و هنوز در برزیل فعال هستند، توسط CVC ها صورت گرفته است. البته علاوه بر فعالیت CVC های برزیلی، شرکت‌های بزرگ و دارای برند جهانی نظیر میکروسافت، سیسکو و کوالکام نیز به عنوان سرمایه‌گذارهای خطرپذیر شرکتی در برزیل و به صورت کلی‌تر در آمریکای لاتین مشغول به فعالیت هستند.

عربستان

سرمایه‌گذاری خطرپذیر کشور عربستان به نسبت سایر کشورهای خاورمیانه قابل توجه است. شرکت‌های متعدد سعودی اقدام به تاسیس بازوهای سرمایه‌گذاری خطرپذیر شرکتی کرده‌اند که STC Ventures وابسته به شرکت مخابراتی اتصالات و همچنین SAEV وابسته به شرکت نفتی آرامکو از جمله این سی‌وی‌سی‌ها هستند.